

Normatives i costos ambientals.

Normativa ambiental d'explotacions ramaderes a Catalunya

JOSEP ARTUR RIBES PRUNERA
CAP OFICINA GESTIO AMBIENTAL UNIFICADA LLEIDA
DEPARTAMENT DE TERRITORI I SOSTENIBILITAT

18 de desembre de 2014

Història 1940-2014

☐ L'agricultura tradicional: Les dejeccions ramaderes dels animals de feina i de corral com fertilitzant tradicional

❑ Les primeres “explotacions de cria de porcs”

3

Ordenament jurídic i disposicions legals pel que fa a la gestió dels nitrats

Els grans canvis del segle XX

1. La intensificació de l'agricultura
2. El creixement de la ramaderia
3. El deslligament de l'activitat ramadera i la propietat de la terra
4. Desequilibri entre el creixement agrícola i el creixement de la ramaderia.

4

1. La intensificació de l'agricultura.

- O La mecanització
- O La introducció dels adobs minerals
- O Els nous regadius
- O Els increments de rendiments
- O Els increments de despeses amb una necessitat de major capitalització
- O Necessitat d'ampliar la superfície de l'explotació agrària per viure
- O Concentració de la propietat de la terra
- O El trencament dels cicles naturals

5

2. El creixement de la ramaderia

El paper del cooperativisme
La integració: la figura de l'integrador i de l'integrat

6

3. El deslligament de l'activitat ramadera i la propietat agrària

El concepte d'explotació agrària. Deslligament de l'explotació ramadera i la seva base territorial. El ramader no té terres. Les dejeccions es perceben com una nosa de la que cal desfer-se'n

Creixement del cens ramader. Explotacions cada vegada més grans amb una gestió més empresarial i més deslligada de l'activitat agrícola.

Simplificació del maneig: La generalització de la producció de dejeccions líquides

Concentració d'explotacions en zones determinades. Augment d'ela densitat ramadera per unitat de superfície: dificultat en l'ús de les dejeccions ramaderes com a fertilitzant en el marc agrari.

Les dejeccions ramaderes son un "residu"

7

4 Desequilibri entre el creixement agrícola i el creixement de la ramaderia.

Aparició de **zones excedentàries** per sobreproducció de dejeccions ramaderes.

El **purin**: un **aigua residual** que es defineix com **residu** i es vol gestionar com **fertilitzant** en el marc agrari.

8

Les dejeccions ramaderes valoritzades en el marc agrari

Criteris agronòmics d'aplicació: Balanç de fertilització

- o La valorització d'un subproducte i l'aprofitament d'un recurs.
- o Criteris agronòmics de valorització: les bones pràctiques agràries. Balanç nutricional.

Criteris ambientals de control

- o El nitrogen i el fòsfor com elements limitants.
- o El nitrogen com a factor limitant segons la normativa.

Normativa sectorial, en l'àmbit europeu, en àmbit estatal i en l'àmbit català. Principi de subsidiarietat

1. Aigua
2. Residus
3. Normativa relativa a la protecció de l'aigua contra la contaminació produïda per nitrats utilitzats en la agricultura.
4. Normativa relativa a la prevenció ambiental de les activitats

Normativa marc de l'aigua El cicle de l'aigua

A Catalunya, l'Organisme competent en la gestió de l'aigua és **l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA)**.

Les seves competències com autoritat en matèria d'aigües a Catalunya:

- Emplaçament en zona de policia de lleres, zones inundables, aqüífers protegits,
- Estat de les aigües continentals, superficials o subterrànies. Objectius de qualitat
- Abastaments
- Abocaments
- Proposta i determinació de **Zones vulnerables** enfront de la contaminació produïda per nitrats utilitzats a l'agricultura

Sense oblidar la competència de les Confederacions hidrogràfiques en zones de conques intercomunitàries.

11

Normativa relativa als residus

A Catalunya, l'organisme competent en matèria de residus és **l'Agència de Residus de Catalunya**.

Pel que fa a les explotacions ramaderes, coneix:

- la gestió de les dejeccions ramaderes com a residu.
- la gestió dels animals morts
- la gestió dels residus medicamentosos i dels envasos de medicaments i productes de neteja i desinfecció

12

Normativa relativa als residus

La Ley 22/2011, de 28 de julio, de residuos y suelos contaminados, en el seu article 2.1.e) exclou del seu àmbit d'aplicació: “Las materias fecales, si no están contempladas en el apartado 2.b), paja y otro material natural, agrícola o silvícola, no peligroso, utilizado en explotaciones agrícolas y ganaderas, en la silvicultura o en la producción de energía a base de esta biomasa, mediante procedimientos o métodos que no pongan en peligro la salud humana o dañen el medio ambiente”

Aquesta exclusió de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei, amb les limitacions determinades, permet la regulació de les dejeccions ramaderes en el marc agrari amb un recull normatiu específic, col·loquialment anomenat “**la normativa de nitrats**”.

13

Normativa relativa a la protecció de l'aigua contra la contaminació produïda per nitrats utilitzats en la agricultura.

L'organisme competent per conèixer i regular la gestió de les dejeccions ramaderes en el marc agrari a Catalunya és el **Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural**

- ❑ DIRECTIVA 91/676/CEE del Consejo, de 12 de diciembre de 1991, relativa a la protección de las aguas contra la contaminación producida por nitratos utilizados en la agricultura.
- ❑ REAL DECRETO 261/1996, de 16 de febrero, sobre protección de las aguas contra la contaminación producida por nitratos procedentes de fuentes agrarias
- ❑ DECRET 283/1998, de 21 d'octubre, de designació de les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries i diversos acords posteriors fins configurar la delimitació actual.
- ❑ DECRET 136/2009, d'1 de setembre, d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes.

14

Directiva del Consell 91/676, de 12 de desembre, relativa a la protecció de les aigües contra la contaminació produïda per nitrats utilitzats a l'Agricultura.

1. Determinació de “zones vulnerables”
2. Establiment de programes d'acció per evitar la contaminació de les aigües en zones vulnerables
3. Limitació de l'aplicació de nitrats provinents de fonts agràries a l'equivalent a 210 k de N per ha i any

Real Decreto 261/1996, de 16 de febrero, sobre protección de las aguas contra la contaminación producida por los nitratos procedentes de fuentes agrarias.

- ☐ Suposa el traspàs de la directiva 676/91 a l'ordenament jurídic estatal espanyol.
- ☐ Estableix les mesures per prevenir i corregir la contaminació de les aigües continentals i litorals causada pels nitrats de fonts agràries, i atribueix a les comunitats autònomes la designació de zones vulnerables d'acord amb els mateixos criteris establerts a la Directiva.
- ☐ Manté la quantitat màxima anual de 210 kg/ha de nitrogen procedent de fens i/o purins com a límit a aplicar en els conreus de zones vulnerables.

NORMATIVA QUE TRANSPOSA A L'ORDENAMENT JURÍDIC CATALÀ LA NORMATIVA EUROPEA I ESTATAL.

- ❑ **DECRET 283/1998, de 21 d'octubre, de designació de les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries**
- ❑ **DECRET 476/2004, de 28 de desembre, pel qual es designen noves zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries (complementat per diversos acords de govern posteriors fins configurar la delimitació actual).**
- ❑ **ORDRE de 22 d'octubre de 1998, del DARP, del Codi de bones pràctiques agràries en relació amb el nitrogen.**
- ❑ **DECRET 205/2000, de 13 de juny, d'aprovació del programa de mesures agronòmiques aplicables a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries.**
- ❑ **DECRET 220/2001, d'1 d'agost, de gestió de les dejeccions ramaderes. (Modificat pel DECRET 50/2005, de 29 de març, pel qual es desplega la Llei 4/2004, d'1 de juliol, reguladora del procés d'adequació de les activitats existents a la Llei 3/1998, de 27 de febrer, i de modificació del Decret 220/2001, de gestió de les dejeccions ramaderes.)**

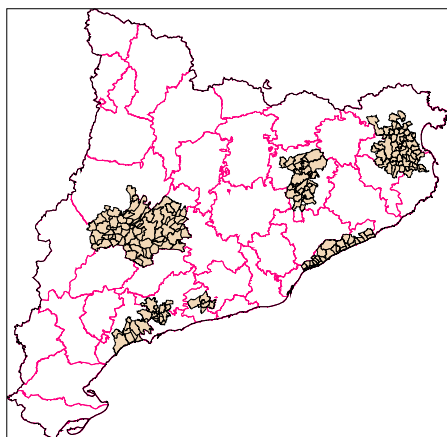
DECRET 136/2009, d'1 de setembre, d'aprovació del programa d'actuació aplicable a les zones vulnerables en relació amb la contaminació de nitrats que procedeixen de fonts agràries i de gestió de les dejeccions ramaderes.

- 1. Aprova el programa d'actuació per a totes les zones vulnerables designades a Catalunya.**
- 2. Regula el regim de gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants en el marc agrari i les limitacions a aquest ús**
- 3. Regula el Pla de control de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats**

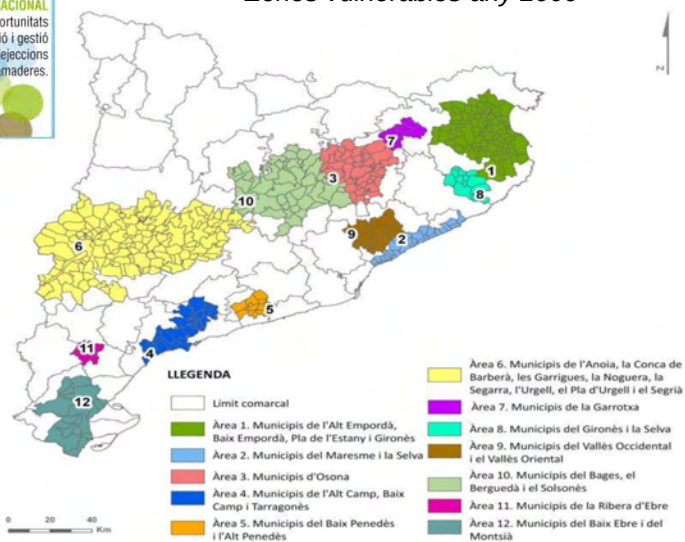
Zones vulnerables l'any 1998

ZONES VULNERABLES ENFRONT DE LA CONTAMINACIÓ PER NITRATS PROCEDENTS DE FONTS AGRÀRIES

Zones vulnerables any 2009

1. Programa d'actuació per a totes les zones vulnerables designades a Catalunya

- ☐ **Mesures agronòmiques:** On, quan, en quines quantitats i en quines condicions es poden aplicar les dejeccions ramaderes com fertilitzant.
- ☐ **Sistemes d'emmagatzematge** de les dejeccions ramaderes: Capacitat i autonomia, característiques constructives, ubicació. Emmagatzematge col·lectiu
- ☐ **Implantació de noves Explotacions ramaderes i ampliacions d'explotacions existents en zones vulnerables:** Requisits

21

2. Gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants

- ☐ Pla de gestió de les dejeccions ramaderes
- ☐ Llibre de gestió de les dejeccions ramaderes
- ☐ Llibre de gestió dels fertilitzants nitrogenats
- ☐ Quantitats màximes de nitrogen aplicables en zones no designades com a vulnerables
- ☐ Centres de gestió de dejeccions ramaderes
- ☐ Transport de les dejeccions ramaderes
- ☐ Compostatge i altres tractaments en origen
- ☐ Gestió de les dejeccions ramaderes fora del marc agrari
- ☐ Aplicació de productes resultants del tractament de dejeccions ramaderes
- ☐ Sistema d'inspecció i control

22

L'alimentació i l'aigua com a elements fonamentals en la reducció de la contaminació

- ☐ Millora índex de conversió: reducció de pinso subministrat
- ☐ Reducció aigua aportada (neteja més eficient i reducció de pèrdues en el subministre))
- ☐ Aparició de aminoàcids sintètics: Reducció de proteïna bruta en el pinso
- ☐ Reducció en la quantitat de dejeccions produïdes
- ☐ Reducció en el contingut de nitrogen en les dejeccions
- ☐ Reducció de les aportacions nitrogenades al sòl
- ☐ Efecte compensat pel creixement del sector
- ☐ Regulació normativa: **ORDRE AAM/312/2014, de 15 d'octubre, per la qual s'estableixen els criteris per a l'aplicació dels nivells de reducció en l'excreció del nitrogen del bestiar porcí mitjançant la millora de l'alimentació.**

L'impacte ambiental dels projectes d'activitats. La prevenció i control integrats de la contaminació

Normativa d'impacte ambiental

- ☐ DIRECTIVA 2011/92/UE, de 13 de desembre, de evaluació de las repercusiones de determinados proyectos publicos y privados sobre el medio ambiente
- ☐ Ley 21/2013, de 9 de diciembre, de evaluación ambiental.

Normativa relativa a la prevenció ambiental de les activitats

- ☐ DIRECTIVA 1996/61/CE del Consell, de 24 de setembre, relativa a la prevenció i el control integrat de la contaminació.
- ☐ DIRECTIVA 2010/75/UE, de 24 de novembre, sobre les emissions industrials (Directiva DEI).
- ☐ LLEI 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació.
- ☐ Llei 5/2013, d'11 de juny, per la qual es modifiquen la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació, i la Llei 22/2011, de 28 de juliol, de residus i sòls contaminats.
- ☐ Real Decreto 815/2013, de 18 de octubre, por el que se aprueba el Reglamento de emisiones industriales y de desarrollo de la Ley 16/2002, de 1 de julio, de prevención y control integrados de la contaminación.

➤ **Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats.**

Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats

- ☐ Integra els tràmits d'avaluació d'impacte ambiental amb els de prevenció i control d'activitats.
- ☐ Regula totes les activitats amb incidència ambiental, en un àmbit més ampli que la normativa europea i estatal.
- ☐ Classifica les activitats en funció de la seva potencial incidència ambiental i estableix procediments administratius diferents per a cada grup d'activitats.
- ☐ Per a les activitats incloses en l'annex de la Directiva DEI, unifica els diversos títols ambientals en un de sol i integrat: l'autorització ambiental
- ☐ Estableix un regim d'inspecció i control a les activitats en funció de l'annex en el que estan incloses
- ☐ Defineix funcions de la **Ponència Ambiental**

25

La Ponència Ambiental.

- ☐ La Ponència Ambiental és l'òrgan col·legiat adscrit al departament competent en matèria de medi ambient que, amb la participació de tots els sectors ambientals i, si s'escau, dels departaments que es requereixi d'acord amb l'activitat sectorial de què es tracti, formula la declaració d'impacte ambiental, la decisió prèvia sobre el sotmetiment a una avaluació d'impacte ambiental, així com elabora les propostes de resolució de les autoritzacions ambientals, tot garantint el caràcter integrat d'aquestes autoritzacions.
- ☐ **Seu: Departament de Territori i Sostenibilitat**
Secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat
Direcció General de Qualitat Ambiental
Av. Diagonal, 523-525
08029 Barcelona

26

La Ponència Ambiental. Composició

Presidenta:

Directora General de Qualitat Ambiental

Vocals: representants de cada sector ambiental amb categoria de director general o persona en qui delegui:

Direcció General de Polítiques Ambientals.

Agència de Residus de Catalunya

Agència Catalana de l'Aigua.

Direcció General del Medi Natural i Biodiversitat.

Direcció General d'Agricultura i Ramaderia.

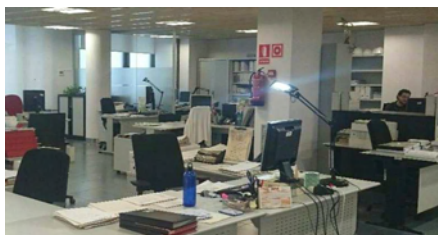
Representants dels departaments que es requereixi d'acord amb l'activitat sectorial de què es tracti.

27

Les Oficines de Gestió Ambiental Unificada

- ☐ Òrgans de l'administració de la Generalitat que donen suport a la Ponència Ambiental en l'exercici de les seves funcions.
- ☐ Distribució territorialitzada en els SSTT del departament de TES
- ☐ Dependència funcional de la DGQA

28

Llei 20/2009. Classificació de les activitats

- ☐ Annex I: Activitats sotmeses a una autorització ambiental
- ☐ Annex II: Activitats sotmeses a llicència ambiental
- ☐ Annex III: Activitats sotmeses a comunicació

29

Classificació de les activitats ramaderes. Annex I

11. Activitats agroindustrials i ramaderes

- 11.1. Instal·lacions ramaderes per a la cria intensiva que tinguin més de:
 - 11.1.a) 40.000 emplaçaments per a aviram, entenent que es tracta de gallines ponedores o del nombre equivalent per a altres espècies d'aus.
 - 11.1.b.i) 2.000 places per a porcs d'engreix (de més de 30 kg)
 - 11.1.b.ii) 2.500 places per a porcs d'engreix (de més de 20 kg)
 - 11.1.c.i) 750 places per a truges reproductores.
 - 11.1.c.ii) 530 places per a truges reproductores en cicle tancat.
 - 11.1.c.iii) En el cas d'explotacions mixtes, en què coexisteixin animals dels apartats 11.1.b i 11.1.c, el nombre d'animals per incloure l'establiment en aquest annex es determinarà d'acord amb les equivalències en Unitat de bestiar gros (UBG) dels diferents tipus de bestiar porcí, recollides a la legislació vigent sobre ordenació de les explotacions porcines.
 - 11.1.n) Per sobre de 85.000 places de pollastres d'engreix.
- 11.3. Instal·lacions per a l'eliminació o l'aprofitament de canals o restes d'animals, amb una capacitat de tractament superior a 10 tones per dia.

30

Classificació de les activitats ramaderes. Annex II

Les activitats ramaderes d'aquest annex estan sotmeses a DIA

11.1. Instal·lacions ramaderes per a la cria intensiva de:

- 11.1.b.ii) Places de porc d'engreix (de més de 20 kg), amb una capacitat de fins a 2.500 i superior a 2.000 caps de bestiar.
- 11.1.d) Places de vacum d'engreix, amb una capacitat superior a 600 caps de bestiar.
- 11.1.e) Places de vacum de llet, amb una capacitat superior a 300 caps de bestiar.
- 11.1.f) Places d'oví i cabrum, amb una capacitat superior a 2.000 caps de bestiar.
- 11.1.g) Places de cavall i altres equins, amb una capacitat superior a 500 caps de bestiar.
- 11.1.i) Places per a més d'una de les espècies animals especificades en qualsevol dels annexos d'aquesta llei, o places de la mateixa espècie d'aptituds diferents, la suma de les quals sigui superior a 500 unitats ramaderes procedimentals (URP) i no estigui inclosa en l'apartat 11.1.c.iii de l'annex I.1, definides a partir de les equivalències de procediment entre instal·lacions que estableix la Directiva 2008/1/CE, i prenent com a base de referència el vacum de llet (1 URP = 1 plaça de vacum de llet).
- 11.1.l) Instal·lacions ramaderes per a la cria semiintensiva, entenent com a tal el sistema en què l'alimentació es basa fonamentalment en la pastura, però els animals estan estabulats durant un cert període de l'any, normalment l'hivern, o bé durant la nit. La capacitat d'aquestes explotacions, per a classificar-les a cadascun dels annexos, es calcula proporcionalment als períodes en què els animals romanen a les instal·lacions, i d'una manera genèrica equival al 33% de la capacitat de les instal·lacions de cria intensiva.
- 11.1.m) Places de conills, amb una capacitat superior a 20.000 caps de bestiar.
- 11.1.n) Places de pollastre d'engreix, amb una capacitat d'entre 55.000 i 85.000 caps de bestiar.

11.9. Emmagatzematge col·lectiu de dejeccions ramaderes.

31

Classificació de les activitats ramaderes. Annex III

11.1. Instal·lacions ramaderes per a la cria intensiva que disposin de:

- 11.1.a) Emplaçaments per a aviram, entenent que es tracta de gallines ponedores o del nombre equivalent per a altres espècies d'aus, amb una capacitat de fins a 40.000 caps de bestiar.
- 11.1.b.i) Places per a porcs d'engreix (de més de 30 kg), amb una capacitat de fins a 2.000 i superior a 10 caps de bestiar.
- 11.1.b.ii) Places per a porcs d'engreix (de més de 20 kg), amb una capacitat de fins a 2.000 i superior a 10 caps de bestiar.
- 11.1.c.i) Places per a truges reproductores, amb una capacitat de fins a 750 i superior a 5 caps de bestiar.
- 11.1.c.ii) Places per a truges reproductores en cicle tancat, amb una capacitat de fins a 530 i superior a 5 caps de bestiar.
- 11.1.d) Places de vacum d'engreix, amb una capacitat de fins a 600 i superior a 5 caps de bestiar.
- 11.1.e) Places de vacum de llet, amb una capacitat de fins a 300 i superior a 5 caps de bestiar.
- 11.1.f) Places d'oví i cabrum, amb una capacitat de fins a 2.000 i superior a 10 caps de bestiar.
- 11.1.g) Places d'equí, amb una capacitat de fins a 500 i superior a 5 caps de bestiar.
- 11.1.h) Places de qualsevol altra espècie animal no especificades en els annexos d'aquesta llei, equivalents a 5 unitats ramaderes o més, prenent com a base de referència el vacum de llet (1 UR = 1 plaça de vacum de llet).
- 11.1.j) Places de bestiar porcí i/o oví, de diferents aptituds, tant si tenen places per a altres espècies animals com si no en tenen, excepte si disposen de places d'aviram, la suma de les quals sigui per sobre de 3 URP i fins a 500 URP, definides a partir de les equivalències de procediment entre instal·lacions que estableix la Directiva 2008/1/CE, i prenent com a base de referència el vacum de llet (1 URP=1 plaça de vacum de llet).
- 11.1.k) Places d'aviram i d'altres espècies animals, inclosos el bestiar porcí i/o el boví, la suma de les quals sigui superior a 1 i fins a 500 URP, definides a partir de les equivalències de procediment entre instal·lacions que estableix la Directiva 2008/1/CE, i prenent com a base de referència el vacum de llet (1 URP = 1 plaça de vacum de llet).
- 11.1.m) Places de conill, amb una capacitat de fins a 20.000 i superior a 1.000 caps de bestiar.
- 11.1.n) Places de pollastres d'engreix, amb una capacitat de fins a 55.000 caps de bestiar i superior a 1 URP.

32

Procediment administratiu per obtenir una autorització ambiental

- ☐ Projectes d'activitats de nova implantació:
 - Autorització ambiental + DIA
- ☐ Projectes de modificacions substancials d'activitats existents:
 - Autorització ambiental + DIA
 - La decisió prèvia sobre el sotmetiment a una avaluació d'impacte ambiental o la DIA simplificada
- ☐ Modificacions no substancials d'activitats existents:
 - Comunicació a través de l'OVT

33

Procediment administratiu per obtenir una llicència ambiental

- ☐ Projectes d'activitats ramaderes de nova implantació:
 - Llicència Ambiental + DIA
- ☐ Projectes de modificacions substancials d'activitats ramaderes existents:
 - Llicència ambiental + DIA
 - La decisió prèvia d'impacte ambiental o la DIA simplificada
- ☐ Modificacions no substancials d'activitats existents:
 - Comunicació a l'ajuntament

34

Règim de comunicació

- ☐ La comunicació presentada a l'Ajuntament acredita el compliment del règim d'intervenció ambiental d'aquestes activitats
- ☐ La comunicació d'activitats de nova implantació i de les modificacions substancials i no substancials d'aquestes, s'ha de formular un cop acabades les obres i instal·lacions necessàries
- ☐ Per les activitats ramaderes, a més de la documentació establerta (art 52), caldrà presentar el PGDR el qual ha d'haver estat informat favorablement pel DAAM
- ☐ Si l'activitat es situa en un espai natural protegit caldrà consulta prèvia vers la necessitat d'Avaluació d'Impacte Ambiental

35

Els plans de gestió de les dejeccions ramaderes

Document de planificació que recull la destinació i altres aspectes de la gestió de les dejeccions ramaderes que genera o transforma una explotació ramadera o grup d'explotacions ramaderes.

Document necessari per la tramitació d'una sol·licitud d'autorització o llicència ambiental o per l'acceptació d'una comunicació ambiental.

36

Règim d'inspecció i control

Inspecció per activitats sotmeses a autorització ambiental

- ☐ La llei 16/2002 (modificada per la llei 5/2013) estableix un sistema d'inspecció mediambiental d'aquestes instal·lacions que desenvolupa el RD 815/2013
- ☐ La Direcció General de Qualitat Ambiental aprova el Pla d'inspecció ambiental integrada de Catalunya pel període 2014-2016 (RESOLUCIÓ TES/609/2014, de 21 de febrer)
- ☐ Elaboració Programa d'inspeccions 2014 (freqüència visites inspecció d'1-3 anys)

37

Règim d'inspecció i control

Control per activitats sotmeses a llicència ambiental

- ☐ La llei 20/2009 estableix un sistema de control ambiental
- ☐ La freqüència de controls, a títol indicatiu, per aquestes activitats és de 6 anys
- ☐ L'actuació de control es durà a terme per una Entitat Ambiental de Control degudament acreditada i es presentarà el resultat a l'Ajuntament corresponent
- ☐ Les activitats ramaderes estan subjectes al Pla de control de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats

38

Règim d'inspecció i control

Control per activitats sotmeses a comunicació

- ☐ La llei 20/2009 estableix que aquestes activitats es poden sotmetre al règim d'autocontrols periòdics
- ☐ Les activitats ramaderes estan subjectes al Pla de control de la gestió de les dejeccions ramaderes i altres fertilitzants nitrogenats

39

ACCIÓ DE GOVERN

- ☐ L'aplicació de la normativa no es senzilla donada la complexa situació del sector en determinades zones de Catalunya i Espanya.
- ☐ Dèficit d'infraestructures de gestió, de tractament i de valorització
- ☐ El compliment de la normativa implicarà una reestructuració en el sector que pot necessitar suport públic:
 - Ajuts a l'assessorament tècnic
 - Ajuts a la implantació d'infraestructures de gestió, tractament i valorització
- ☐ Gestió de l'amoníac.
- ☐ Programa d'actuacions per la gestió d'explotacions ramaderes en zones vulnerables

Altra normativa aplicable

- ☐ La normativa urbanística
- ☐ La normativa sobre sanitat animal
- ☐ La normativa sobre benestar animal